

Czwartek, 8 października 2020 r.

P9_TA(2020)0257

Europejska strategia leśna – dalsze działania**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 8 października 2020 r. w sprawie europejskiej strategii leśnej – dalsze działania (2019/2157(INI))**

(2021/C 395/05)

Parlament Europejski,

- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 11 grudnia 2019 r. zatytułowany „Europejski Zielony Ład” (COM(2019)0640), komunikat Komisji z dnia 20 maja 2020 r. dotyczący unijnej strategii na rzecz bioróżnorodności 2030 (COM(2020)0380) oraz rezolucje Parlamentu z dnia 15 stycznia 2020 r. w sprawie Europejskiego Zielonego Ładu⁽¹⁾ i z dnia 16 stycznia 2020 r. w sprawie 15. posiedzenia Konferencji Stron (COP15) Konwencji o różnorodności biologicznej⁽²⁾,
- uwzględniając deklarację nowojorską w sprawie lasów ratyfikowaną przez Unię Europejską w dniu 23 czerwca 2014 r.,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów z dnia 7 grudnia 2018 r. zatytułowane „Postępy w realizacji strategii leśnej UE – »Nowa strategia leśna na rzecz lasów i sektora leśno-drzewnego«” (COM(2018)0811),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie nowej strategii leśnej UE na rzecz lasów i sektora leśno-drzewnego⁽³⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji dla Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów z dnia 23 lipca 2019 r. zatytułowany „Zintensyfikowanie działań UE na rzecz ochrony i odtwarzania światowych lasów” (COM(2019)0352),
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 15 kwietnia 2019 r. w sprawie postępów w realizacji strategii leśnej UE oraz w sprawie nowych ram strategicznych dla lasów (08609/2019),
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1143/2014 z dnia 22 października 2014 r. w sprawie działań zapobiegawczych i zaradczych w odniesieniu do wprowadzania i rozprzestrzeniania inwazyjnych gatunków obcych⁽⁴⁾, a także kolejne rozporządzenia wykonawcze aktualizujące wykaz gatunków inwazyjnych, w tym gatunków drzew,
- uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 30 października 2019 r. w sprawie sprawozdania Komisji dla Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów z dnia 7 grudnia 2018 r. „Postępy w realizacji strategii leśnej UE »Nowa strategia leśna na rzecz lasów i sektora leśno-drzewnego«”,
- uwzględniając sprawozdanie z globalnej oceny różnorodności biologicznej i funkcjonowania ekosystemów opublikowane dnia 31 maja 2019 r. przez Międzyrządową Platformę Naukowo-Polityczną w sprawie Różnorodności Biologicznej i Funkcjonowania Ekosystemów (IBPES),
- uwzględniając sprawozdanie Europejskiej Agencji Środowiska pt. „Środowisko Europy – Stan i prognozy w 2020 r.: wiedza na potrzeby przejścia ku zrównoważonej Europie” opublikowane w dniu 4 grudnia 2019 r.,

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0005.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0015.

⁽³⁾ Dz.U. C 346 z 21.9.2016, s. 17.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 317 z 4.11.2014, s. 35.

Czwartek, 8 października 2020 r.

- uwzględniając projekt opinii Komitetu Regionów z dnia 11 kwietnia 2019 r. w sprawie realizacji strategii leśnej UE,
 - uwzględniając przegląd śródkresowy strategii ochrony różnorodności biologicznej na okres do 2020 r.,
 - uwzględniając uaktualnioną strategię UE dotyczącą biogospodarki,
 - uwzględniając strategię klimatyczną 2050,
 - uwzględniając konkluzje Rady z dnia 29 listopada 2019 r. w sprawie uaktualnionej strategii UE dotyczącej biogospodarki ⁽⁵⁾,
 - uwzględniając komunikat Komisji z dnia 28 listopada 2018 r. pt. „Czysta planeta dla wszystkich – Europejska długoterminowa wizja strategiczna dobrze prosperującej, nowoczesnej, konkurencyjnej i neutralnej dla klimatu gospodarki” (COM(2018)0773),
 - uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Regionów z dnia 16 maja 2018 r. w sprawie śródkresowego przeglądu strategii leśnej UE ⁽⁶⁾,
 - uwzględniając strategię „Europa 2020”, w tym inicjatywy „Unia innowacji” i „Europa efektywnie korzystająca z zasobów”,
 - uwzględniając art. 54 Regulaminu,
 - uwzględniając opinie przedstawione przez Komisję Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności oraz Komisję Przemysłu, Badań Naukowych i Energii,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (A9-0154/2020),
 - uwzględniając obowiązki państw członkowskich UE wynikające z Konwencji o różnorodności biologicznej (CBD), Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (UNFCCC) oraz Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zwalczania pustosynnienia (UNCCD),
- A. mając na uwadze, że wewnętrzne i międzynarodowe zobowiązania UE dotyczące na przykład Europejskiego Zielonego Ładu, celów zrównoważonego rozwoju, protokołu z Kioto, porozumienia paryskiego i stworzenia społeczeństwa bezemisyjnego nie będą możliwe do wypełnienia bez korzyści dla klimatu i innych usług ekosystemowych zapewnianych przez lasy i sektor leśno-drzewny;
- B. mając na uwadze, że Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej nie zawiera odniesienia do wspólnej polityki leśnej UE, a odpowiedzialność za lasy spoczywa na państwach członkowskich; mając jednakże na uwadze, że dzięki swojej polityce i wytycznym, a także art. 4 TFUE dotyczącemu energii, środowiska i rolnictwa, UE od dawna przyczynia się do zrównoważonej gospodarki leśnej i wpływa na decyzje państw członkowskich dotyczące lasów;
- C. mając na uwadze, że lasy i cały łańcuch wartości związany z leśnictwem mają fundamentalne znaczenie dla dalszego rozwoju biogospodarki o obiegu zamkniętym, ponieważ zapewniają miejsca pracy, dobrobyt gospodarczy na obszarach wiejskich i miejskich, usługi związane z łagodzeniem zmian klimatu oraz w zakresie przystosowania się do tych zmian, oferują korzyści zdrowotne i chronią różnorodność biologiczną i perspektywy regionów górskich, wspiarskich i wiejskich, a także przeciwdziałają pustosynnieniu;
- D. mając na uwadze, że właściwie finansowane wysokiej jakości badania, innowacje, gromadzenie informacji, utrzymanie i rozwój baz danych, najlepsze praktyki i wymiana wiedzy mają ogromne znaczenie dla przyszłości wielofunkcyjnych lasów UE i dla całego łańcucha wartości opartego na lasach, w świetle coraz większych wymagań wobec nich oraz potrzeby wykorzystania licznych możliwości i sprostania licznym wyzwaniom, przed którymi stoi społeczeństwo;
- E. mając na uwadze, że lasy są częścią naszego dziedzictwa naturalnego, które należy chronić i zachować, oraz mając na uwadze, że właściwe gospodarowanie tym dziedzictwem ma zasadnicze znaczenie dla jego rozkwitu i utrzymania go jako źródła różnorodności biologicznej oraz bogactwa ekonomicznego, turystycznego i społecznego;

⁽⁵⁾ https://ec.europa.eu/knowledge4policy/publication/council-conclusions-updated-eu-bioeconomy-strategy-29-november-2019_en

⁽⁶⁾ Dz.U. C 361 z 5.10.2018, s. 5.

Czwartek, 8 października 2020 r.

- F. mając na uwadze, że Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, w ramach WPR, zapewnił narzędzia i zasoby na potrzeby wsparcia sektora leśnego oraz powinien kontynuować tę misję w odniesieniu do WPR po 2020 r., koncentrując się w dużym stopniu na zrównoważonej gospodarce leśnej;
- G. mając na uwadze, że w UE 16 mln właścicieli lasów prywatnych posiada około 60 % unijnych lasów; mając na uwadze, że średnia wielkość lasów prywatnych wynosi 13 ha, a około dwie trzecie właścicieli lasów prywatnych posiada mniej niż 3 ha lasów;
- H. mając na uwadze, że lasy podlegające zrównoważonej gospodarce mają ogromne znaczenie dla zagwarantowania miejsc pracy na obszarach wiejskich, zapewniając korzyści dla zdrowia ludzkiego, a jednocześnie istotny wkład w środowisko i różnorodność biologiczną;
- I. mając na uwadze, że środki w zakresie łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do niej w lasach są ze sobą wzajemnie powiązane, w związku z czym należy równoważyć ich aspekty i promować synergie między nimi, w szczególności w strategiach i planach przystosowawczych państw członkowskich;
- J. mając na uwadze, że europejskie lasy i ich sytuacja różnią się między sobą, w związku z czym należy zajmować się nimi w odmienny sposób, ale zawsze z myślą o poprawie ich funkcji gospodarczych, społecznych i środowiskowych;
- K. mając na uwadze, że regiony najbardziej oddalone stanowią bardzo bogate zasoby różnorodności biologicznej i że ich ochrona ma zasadnicze znaczenie;
- L. mając na uwadze, że utrata różnorodności biologicznej w lasach ma znaczące konsekwencje środowiskowe, gospodarcze i społeczne;
- M. mając na uwadze, że jakość gleby odgrywa zasadniczą rolę w zapewnianiu usług ekosystemowych takich jak filtrowanie i magazynowanie wody, a tym samym ochrona przed powodzią i suszą, sekwestracja CO₂, różnorodność biologiczna i przyrost biomasy; mając na uwadze, że poprawa jakości gleby, na przykład w drodze przekształcania lasów iglastych w niektórych regionach w lasy liściaste, jest procesem trudnym pod względem gospodarczym i trwającym dziesięciolecia;
- N. mając na uwadze, że należy promować kluczową rolę zrównoważonej gospodarki leśnej w społeczeństwie europejskim, które coraz bardziej traci związek z lasami i leśnictwem, a także zwracać uwagę na wielorakie korzyści zapewniane przez lasy z gospodarczego, społecznego i środowiskowego, a także kulturowego i historycznego punktu widzenia;
- O. mając na uwadze, że oprócz sekwestracji dwutlenku węgla lasy mają korzystny wpływ na klimat, atmosferę, ochronę różnorodności biologicznej, zarządzanie rzekami i drogami wodnymi, chronią gleby przed erozją powodowaną wodą i wiatrem oraz posiadają inne użyteczne cechy naturalne;
- P. mając na uwadze, że prawie 23 % lasów europejskich jest objętych obszarami Natura 2000, przy czym odsetek ten w niektórych państwach członkowskich wynosi 50 %, a prawie połowę siedlisk przyrodniczych na obszarach Natura 2000 stanowią lasy;
- Q. mając na uwadze, że lasy mogą być źródłem zarówno podstawowych produktów leśnych, takich jak drewno, jak i cennych produktów wtórnych, takich jak grzyby, trufle, zioła, miód i jagody, które mają bardzo duże znaczenie dla działalności gospodarczej w niektórych regionach Unii;
- R. mając na uwadze, że lasy europejskie odgrywają istotną rolę w poprawie stanu środowiska, rozwoju gospodarczym, zaspokajaniu zapotrzebowania państw członkowskich na produkty z drewna oraz poprawie dobrostanu ludności;
- S. mając na uwadze, że agroleśnictwo definiowane jako systemy użytkowania gruntów, w których drzewa uprawia się w połączeniu z rolnictwem na tym samym gruncie, stanowi ciąg systemów gospodarowania gruntami, które zwiększają ogólną produktywność, generują więcej biomasy, utrzymują i odbudowują glebę oraz zapewniają szereg cennych usług ekosystemowych;
- T. mając na uwadze, że wielofunkcyjność lasów, znaczny okres wymagany do ich powstania oraz znaczenie zapewnienia odpowiedniego zróżnicowania gatunkowego czynią ze zrównoważonego użytkowania, ochrony i zwielokrotniania zasobów leśnych zadanie o ogólnoeuropejskim znaczeniu;

Czwartek, 8 października 2020 r.

- U. mając na uwadze, że odpowiedzialne pod względem społecznym i środowiskowym łowiectwo odgrywa ważną rolę także w lasach i na obszarach półleśnych dzięki kontroli liczby dzikich zwierząt lub roznoszonych przez nie chorób, takich jak afrykański pomór świń;
- V. mając na uwadze, że lasy odgrywają kluczową rolę w przeciwdziałaniu erozji gleby i pustynnieniu łądów; mając na uwadze, że badania wykazują, iż drzewa w parkach i środowiskach miejskich mają pozytywne skutki, utrzymując niższe temperatury w porównaniu z obszarami pozbawionymi drzew;
- W. mając na uwadze, że w obecnym okresie programowania (2014–2020) WPR obejmuje środki ukierunkowane na pomoc podmiotom gospodarczym w budowaniu zdolności związanych z gospodarką leśną;
- X. mając na uwadze, że w niektórych regionach leśnych obserwuje się masową inwazję szkodników i owadów takich jak korniki i różne rodzaje grzybów; mając na uwadze, że naturalne populacje lasów kasztanowych były masowo atakowane przez *Cryphonectria parasitica*, który to grzyb stwarza poważne zagrożenie dla przetrwania tych populacji, a w perspektywie długoterminowej zagraża także powiązanej działalności człowieka, takiej jak produkcja i zbieranie kasztanów;
- Y. mając na uwadze, że dostępne na szczeblu UE dane na temat lasów są niekompletne i charakteryzują się niejednakową jakością, co ogranicza zdolność do koordynacji gospodarki leśnej na szczeblu UE;
- Z. mając na uwadze, że nielegalne pozyskiwanie drewna odbywa się również w UE;

Przeszłość – przegląd ostatnich sukcesów i wyzwań związanych z realizacją

1. z zadowoleniem przyjmuje publikację sprawozdania Komisji zatytułowanego „Postępy w realizacji strategii leśnej UE – »Nowa strategia leśna na rzecz lasów i sektora leśno-drzewnego«” (COM(2018)0811);
2. z zadowoleniem przyjmuje działania podejmowane przez państwa członkowskie i Komisję w dążeniu do osiągnięcia celów strategii leśnej UE, a także zaangażowanie Stałego Komitetu ds. Leśnictwa, grupy dialogu obywatelskiego w dziedzinie gospodarki leśnej i korka, grupy ekspertów ds. pożarów lasów, grupy ekspertów ds. przemysłu leśno-drzewnego i powiązanych kwestii sektorowych oraz odpowiednich zainteresowanych stron we wdrażanie wieloletniego planu zarządzania lasami;
3. przyznaje, że w sprawozdaniu Komisji z 2018 r. dotyczącym postępów w realizacji obecnej strategii leśnej UE stwierdza się, że strategia leśna była użyteczna jako narzędzie koordynacji oraz że zasadniczo realizacja ośmiu obszarów priorytetowych strategii (plus jeden) nie nastrożyła zbyt wielu trudności, z wyjątkiem dużych wyzwań do rozwiązania za pomocą polityki różnorodności biologicznej oraz ciągłych wyzwań w obszarach „Jakie lasy posiadamy i w jaki sposób się one zmieniają?”, w szczególności w odniesieniu do postrzegania przez opinię publiczną i informacji na temat sektora leśnego, oraz „Wspieranie koordynacji i komunikacji”, w szczególności w odniesieniu do strategii politycznych związanych z leśnictwem;
4. podkreśla, że definicję zrównoważonej gospodarki leśnej ustalono na arenie międzynarodowej w ramach procesu paneuropejskiego FOREST EUROPE; zauważa, że włączono ją do ustawodawstwa krajowego i obowiązujących w państwach członkowskich dobrowolnych systemów, takich jak certyfikacja lasów;
5. podkreśla, że promowanie zrównoważonej gospodarki leśnej w UE w ramach strategii leśnej UE i działań na rzecz rozwoju obszarów wiejskich realizowanych w ramach wspólnej polityki rolnej (WPR) miało ogólnie pozytywny wpływ na lasy i warunki panujące w lasach, źródła utrzymania na obszarach wiejskich oraz na różnorodność biologiczną lasów w UE i zwiększyło korzyści dla klimatu oferowane przez sektor leśno-drzewny; zauważa jednak, że nadal istnieje potrzeba wzmocnienia zrównoważonej gospodarki leśnej w sposób wyważony, aby zapewnić poprawę stanu ekologicznego lasów, zdrowia i odporności ekosystemów oraz zadbać o lepsze zdolności przystosowania się lasów do zmieniających się warunków klimatycznych, zmniejszyć ryzyko wystąpienia i wpływ katastrof naturalnych oraz zapewnić obecnym i przyszłym pokoleniom możliwość korzystania z lasów, na przykład w taki sposób, który uwzględni cele właścicieli lasów i MŚP, a także poprawić jakość istniejących lasów i obszarów zalesionych; uważa, że strategia leśna UE powinna w związku z tym obejmować odpowiednie instrumenty; zwraca uwagę, że państwa członkowskie są zobowiązane do prowadzenia zrównoważonej gospodarki leśnej we wzorowy sposób; uważa, że modele gospodarki leśnej powinny przyjąć zrównoważoność ekologiczną, społeczną i gospodarczą definiowaną jako zarządzanie lasami i terenami leśnymi oraz wykorzystywanie ich w taki sposób, aby zachować ich różnorodność biologiczną, produktywność, zdolność do regeneracji, witalność oraz możliwość pełnienia obecnie i w przyszłości odpowiednich funkcji ekologicznych, gospodarczych i społecznych w skali lokalnej, krajowej i globalnej, oraz aby nie powodować szkód w innych ekosystemach; podkreśla, że

Czwartek, 8 października 2020 r.

uznanie i ochrona praw własności mają kluczowe znaczenie dla osiągnięcia długoterminowego zobowiązania do prowadzenia zrównoważonej gospodarki leśnej; zwraca uwagę, że ochrona naszych lasów i zrównoważone gospodarowanie nimi są głównym elementem ogólnego dobrobytu, ponieważ lasy zapewniają usługi dla dobra ogólnego: wypoczynek, zdrowie i edukację, oraz uznaje, że zrównoważona gospodarka leśna wspiera ochronę różnorodności biologicznej lasów europejskich; wzywa do ochrony lasów pierwotnych o zachowanej strukturze, bogactwie gatunkowym i odpowiedniej powierzchni tam, gdzie lasy takie wciąż się utrzymują; odnotowuje, że nie ma unijnej definicji starodrzewów, i apeluje do Komisji o wprowadzenie takiej definicji – do przygotowania przez Stały Komitet ds. Leśnictwa – w procesie opracowywania przyszłej strategii leśnej UE; podkreśla, że mogą istnieć rozbieżne poglądy dotyczące zdolności różnych rodzajów lasów do pochłaniania CO₂, i w związku z tym uważa, że nowa strategia leśna UE powinna wspierać zrównoważoną gospodarkę leśną; ubolewa, że mimo rozporządzenia UE w sprawie drewna w niektórych państwach członkowskich nadal stosuje się nierównoważone praktyki i nielegalnie pozyskuje się drewno, oraz apeluje do państw członkowskich o podjęcie większych starań zmierzających do zakończenia tych praktyk, a także o poprawę lub zaostreżenie przepisów krajowych w razie konieczności; wzywa Komisję i państwa członkowskie do podjęcia pilnych działań w tych kwestiach za pośrednictwem ścisłego monitorowania i egzekwowania obowiązujących przepisów UE oraz apeluje do Komisji o niezwłoczne wszczynanie postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego w przypadku wystąpienia naruszeń, a także o podejmowanie przez wszystkie właściwe organy działań następczych w związku z przypadkami nielegalnego pozyskiwania drewna; apeluje do Komisji o bezzwłoczną finalizację oceny adekwatności przepisów UE dotyczących przeciwdziałania nielegalnemu pozyskiwaniu drewna;

6. wnioskuje, że różnice między państwami członkowskimi, a także różnice między regionami w państwach członkowskich stanowią ważny czynnik podczas rozpatrywania środków na szczeblu UE;

7. wyraża głębokie zaniepokojenie faktem, że w niektórych częściach Unii brak wdrażania obowiązującego prawodawstwa UE i podejrzewana korupcja skutkowałą nielegalnym pozyskiwaniem drewna i nierównoważonym leśnictwem; wzywa Komisję i państwa członkowskie do walki z korupcją i pełnego wdrażania obowiązującego prawodawstwa;

Teraźniejszość – obecny stan lasów UE

8. podkreśla, że lasy UE, a także lasy na terytoriach zamorskich i obszarach najbardziej oddalonych są wielofunkcyjne i charakteryzują się dużą różnorodnością takich aspektów, jak stosunki własnościowe, wielkość, struktura, różnorodność biologiczna, odporność i wyzwania; zwraca uwagę, że lasy, zwłaszcza mieszane, oferują społeczeństwu szeroki wachlarz usług ekosystemowych, w tym siedliska dla gatunków, sekwestrację dwutlenku węgla, surowce, energię odnawialną, lepszą jakość powietrza, czystą wodę, zasilanie wód podziemnych, kontrolę erozji oraz ochronę przed suszami, powodziami i lawinami, a także dostarczają składników do produktów leczniczych oraz są ważnymi terenami kulturalnymi i rekreacyjnymi; te usługi ekosystemowe nie wydają się już zapewnione bez ograniczeń, ponieważ właściciele lasów nie są już w stanie reinwestować w las z uwagi na trudną sytuację ekonomiczną spowodowaną zmianą klimatu i innymi czynnikami; zauważa, że według ostatnich szacunków tylko 26 % gatunków leśnych i 15 % siedlisk leśnych przedstawia właściwy stan ochrony; apeluje do państw członkowskich o zapewnienie ochrony ekosystemów oraz o opracowanie i rozwijanie w razie konieczności wytycznych dotyczących niedrzewnych produktów leśnych;

9. odnotowuje postępy poczynione w wycenie usług ekosystemowych w ramach inicjatywy mapowania ekosystemów i usług ekosystemowych; podkreśla jednak, że nie ma w tej chwili odpowiedniego wynagrodzenia za świadczenie usług ekosystemowych, takich jak sekwestracja dwutlenku węgla, wspieranie różnorodności biologicznej czy poprawa jakości gleby, oraz że leśnicy skupiający się na odpowiednim przekształcaniu lasów mogą obecnie ponosić straty z tytułu gospodarowania w ten sposób, mimo świadczenia istotnych usług ekosystemowych; apeluje do Komisji i państw członkowskich o przeanalizowanie możliwości zapewnienia odpowiednich zachęt dla usług ekosystemowych korzystnych dla klimatu, różnorodności biologicznej i innych oraz wynagrodzenia z ich tytułu, aby umożliwić opłacalne pod względem gospodarczym przekształcanie lasów;

10. zauważa, że w ostatnich dziesięcioleciach zasoby leśne UE zwiększały się pod względem lesistości i objętości, a obecnie lasy i inne obszary zalesione zajmują około 43 % powierzchni UE, obejmując co najmniej 182 mln ha i stanowiąc 5 % całości lasów na świecie, dzięki zalesianiu i naturalnej regeneracji; zauważa, że lasy zajmują niemal połowę łącznej powierzchni obszarów należących do sieci Natura 2000 (tj. 37,5 mln ha) oraz że 23 % wszystkich lasów w Europie znajduje się na tych obszarach, a w niektórych państwach członkowskich ponad połowa terytorium jest pokryta lasami i państwa te są zależne od leśnictwa; podkreśla znaczenie poprawy wiedzy na temat sieci Natura 2000 oraz jej wpływu na różnorodność biologiczną, gospodarkę leśną i inne formy użytkowania gruntów w całej UE; zauważa, że 60 % lasów UE stanowi własność prywatną, przy czym obejmują one głównie niewielkie gospodarstwa leśne (poniżej 3 ha), natomiast 40 % stanowi własność państwową; wskazuje, że ponad 60 % lasów produkcyjnych w UE i ponad 20 % na świecie jest certyfikowanych zgodnie z dobrowolnymi normami zrównoważonej gospodarki leśnej; odnotowuje także, że odsetek drewna okrągłego pochodzącego z certyfikowanych lasów, przetwarzanego w przemyśle leśno-drzewnym na świecie, jest większy niż 20 %,

Czwartek, 8 października 2020 r.

i że odsetek ten osiągnął 50 % w UE; wskazuje, że sektor zatrudnia bezpośrednio co najmniej 500 000 osób ⁽⁷⁾ i pośrednio 2,6 mln osób w UE ⁽⁸⁾ oraz że utrzymanie tego poziomu zatrudnienia i długoterminowej konkurencyjności sektora wymaga podejmowania ciągłych starań na rzecz przyciągania wykwalifikowanej i wyszkolonej siły roboczej do sektora, a także zagwarantowania, że pracownicy mają właściwy dostęp do opieki socjalnej i zdrowotnej; zauważa, że w perspektywie długofalowej te miejsca pracy są zależne od odpornych i właściwie zarządzanych ekosystemów leśnych; podkreśla ważną rolę, jaką właściciele lasów odgrywają w zapewnianiu wdrażania zrównoważonej gospodarki leśnej, a także ważną rolę lasów w tworzeniu zielonych miejsc pracy i wzroście na obszarach wiejskich; ponadto podkreśla, że właściciele i zarządcy lasów w UE mają długą tradycję i doświadczenie w gospodarowaniu lasami wielofunkcyjnymi; apeluje do Komisji o uwzględnienie w nowej strategii leśnej UE potrzeby wspierania właścicieli lasów, w tym zapewnienia im wsparcia finansowego; uważa, że takie wsparcie powinno być uwarunkowane wdrażaniem zrównoważonej gospodarki leśnej, aby zapewnić ciągłe inwestycje w nowoczesne technologie, w środki na rzecz środowiska i klimatu wzmocniające wielofunkcyjną rolę lasów dzięki szczególnemu instrumentowi finansowemu dotyczącemu zarządzania obszarami sieci Natura 2000 oraz tworzeniu godnych warunków pracy; jest przekonany, że to wsparcie finansowe powinno być efektem solidnego połączenia instrumentów finansowych, finansowania krajowego oraz finansowania z sektora prywatnego; podkreśla znaczenie odwrócenia trendu wyludniania się obszarów wiejskich i uważa, że należy bezwzględnie dokonać inwestycji w ekosystemy; z zadowoleniem przyjmuje zalesianie i ponowne zalesianie jako odpowiednie narzędzia zwiększania lesistości, zwłaszcza na terenach opuszczonych nienadających się do produkcji żywności, znajdujących się w pobliżu obszarów miejskich i podmiejskich, a także na obszarach górskich, w stosownych przypadkach; zachęca do wspieranych finansowo działań na rzecz wykorzystywania zebranego drewna proporcjonalnie do zrównoważonego przyrostu drewna, a także zwiększenia lesistości i innych obszarów leśnych, w stosownych przypadkach, zwłaszcza w państwach członkowskich o niewielkiej lesistości, oraz do ochrony lesistości w innych państwach członkowskich na obszarach o uwydatnionych funkcjach ekologicznych; zauważa, że w lasach znajduje się znaczna część lądowej różnorodności biologicznej w Europie;

11. zauważa, że obszar lasów w Unii powiększa się, między innymi w wyniku zalesiania, oraz że lasy zarządzane w celach handlowych nie tylko lepiej pochłaniają dwutlenek węgla niż lasy nieobjęte gospodarką leśną, ale także redukują emisje i problemy powodowane przez pogarszający się stan lasów; odnotowuje, że zrównoważone gospodarowanie lasami handlowymi wywiera najlepszy wpływ na klimat oraz że państwa, które dobrze gospodarują swoimi lasami, powinny być za to nagradzane;

12. uznaje, że długoterminowe inwestycje publiczne i prywatne we wzmocnioną zrównoważoną gospodarkę leśną, która w jednakowy sposób koncentruje się na korzyściach społecznych, środowiskowych i gospodarczych lasów oraz na odpowiednich mechanizmach finansowania i rekompensat, mogą pomóc w zapewnianiu odporności i zdolności przystosowawczych lasów oraz pomóc sektorowi leśnemu w zachowaniu opłacalności ekonomicznej i bezpieczeństwa dla środowiska, jak również przyczynianiu się do osiągnięcia wielu celów UE, włącznie z pomyślnym wdrożeniem Europejskiego Zielonego Ładu i przejściem na gospodarkę o obiegu zamkniętym oraz propagowaniem różnorodności biologicznej; podkreśla również potrzebę innych łatwo dostępnych, dobrze skoordynowanych i odpowiednich mechanizmów finansowania UE, takich jak instrumenty finansowe lub wsparcie Europejskiego Banku Inwestycyjnego dla zwiększania inwestycji w projekty dotyczące leśnictwa ukierunkowane na zrównoważoną gospodarkę leśną oraz zapobieganie pożarom lasów i ich ograniczanie, a także fundusze strukturalne oraz programy „Horyzont”, Erasmus+ i LIFE +, które mogłyby zapewnić niezbędne wsparcie dla inwestycji i usług na rzecz składowania i pochłaniania dwutlenku węgla w ramach zrównoważonej gospodarki leśnej, również z zachowaniem pełnej spójności z Zielonym Ładem;

13. uznaje zasadnicze korzyści lasów i sektora leśno-drewnego dla klimatu; ponownie zwraca uwagę na potrzebę wspierania aspektów środowiskowych, ekonomicznych i społecznych lasów oraz gospodarki leśnej w sposób wyważony, przy jednoczesnym wzmocnieniu ogólnych korzyści dla klimatu wynikających z lasów i łańcucha wartości związanego z leśnictwem, a mianowicie sekwestracji i magazynowania dwutlenku w produktach drzewnych i zastępowania materiałów; podkreśla potrzebę utrzymania, dalszego propagowania i w miarę możliwości zwiększenia sekwestracji CO₂ w lasach do poziomu umożliwiającego zrównoważone zarządzanie wszystkimi funkcjami lasu, magazynowanie dwutlenku węgla na miejscu, w tym na terenach rolno-leśnych, w drewnie posuszowym i glebie leśnej oraz w produktach drewnopochodnych dzięki aktywnej zrównoważonej gospodarce leśnej; podkreśla, że lasy magazynują ponad 10 % emisji gazów cieplarnianych w UE, uważa, że należy promować użycie drewna jako zrównoważonego materiału budowlanego, ponieważ pozwala to na zwrócenie się w stronę gospodarki bardziej zrównoważonej; zachęca Komisję do przeanalizowania różnych mechanizmów rynkowych, aby stworzyć zachęty do zastępowania surowców kopalnych odnawialnymi, przynoszącymi korzyści dla klimatu; podkreśla kluczową rolę materiałów drewnopochodnych w zastępowaniu alternatywnych bazujących na paliwach kopalnych oraz alternatyw mających większy ślad środowiskowy w branżach takich jak budownictwo, przemysł tekstylny, przemysł chemiczny i przemysł opakowaniowy, oraz potrzebę pełnego uwzględnienia korzyści związanych z zastępowaniem tych materiałów dla klimatu i środowiska; podkreśla ponadto wciąż niedostatecznie wykorzystywane zalety zastępowania artykułów jednorazowych, w szczególności z tworzywa sztucznego, zrównoważonymi artykułami

⁽⁷⁾ Baza danych Eurostatu na temat leśnictwa, dostępna pod adresem: <https://ec.europa.eu/eurostat/fr/web/forestry/data/database>

⁽⁸⁾ Nota faktyczna Parlamentu Europejskiego z maja 2019 r. dotycząca Unii Europejskiej i lasów.

Czwartek, 8 października 2020 r.

drewnopochodnymi; podkreśla, że należy zwiększyć stosowanie w obiegu zamkniętym artykułów drewnopochodnych w celu poprawy wykorzystania zrównoważonych zasobów, promowania wydajnego wykorzystania zasobów, ograniczenia ilości odpadów i wydłużenia cyklu węglowego z myślą o rozwoju zrównoważonej i lokalnej biogospodarki;

14. z zadowoleniem przyjmuje, w odniesieniu do zastępowania surowców i energii opartych na paliwach kopalnych, stałe działania promujące najbardziej wydajne wykorzystywanie drewna w oparciu o zasadę wykorzystania kaskadowego; apeluje do Komisji i państw członkowskich, aby nadal stosowały kryteria zrównoważonego rozwoju do biomasy w ramach przekształcania dyrektywy w sprawie odnawialnych źródeł energii oraz aby maksymalnie wykorzystały efekt substytucji, zastępując wysokoemisyjne materiały i energię oparte na paliwach kopalnych; odnotowuje jednak znaczenie unikania zbędnych zakłóceń na rynku surowców drewnopochodnych, powodowanych przez systemy wsparcia bioenergii; zwraca uwagę, że przewidywanemu wzrostowi popytu na drewno i biomasę musi towarzyszyć zrównoważona gospodarka leśna; podkreśla w tym względzie potrzebę zwiększenia finansowania badań naukowych dotyczących zastąpienia paliw kopalnych i materiałów opartych na paliwach kopalnych; zauważa, że pozostałości na końcu łańcucha wartości drewna mogą być pożytecznie wykorzystywane jako biomasa, aby zastąpić wytwarzanie ciepła w oparciu o paliwa kopalne, ale że drewno powinno być w miarę możliwości zarezerwowane do zastosowań o dłuższym cyklu życia, aby zwiększyć globalne składowanie dwutlenku węgla;

15. podkreśla korzyści płynące z leśnych pasów ochronnych zarówno pod względem ochrony gruntów rolnych, jak i zwiększania produkcji rolnej; zdecydowanie popiera metody zachęcania rolników do stosowania leśnych pasów ochronnych;

16. podkreśla kluczową rolę odgrywaną przez kwitnące drzewa i krzewy w naturalnych ekosystemach dla sektora pszczelarskiego, a także we wspieraniu naturalnych procesów zapylania oraz we wzmacnianiu konsolidacji i ochrony gruntów o pogorszonym stanie lub trudnych warunkach; wzywa do ujęcia takich drzew i krzewów w programach wsparcia UE, z uwzględnieniem charakterystyk regionalnych;

17. wyraża ubolewanie z powodu faktu, że chociaż lasami w UE zarządza się zgodnie ze wspólnie uzgodnioną zasadą zrównoważonej gospodarki leśnej, a lesistość w UE zwiększa się w ostatnich dziesięcioleciach, opracowano inne podejście do zrównoważonej gospodarki leśnej w kontekście niedawno uzgodnionego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje i zmieniającego rozporządzenie (UE) 2019/2088⁽⁹⁾;

18. podkreśla znaczenie odpornych i zdrowych ekosystemów leśnych, w tym fauny i flory, dla utrzymania i poprawy świadczenia wielu usług ekosystemowych zapewnianych przez lasy, takich jak różnorodność biologiczna, czyste powietrze, woda, zdrowe gleby, drewno i surowce inne niż drewno; podkreśla, że wdrożone dobrowolne narzędzia i prawodawstwo, takie jak unijne dyrektywy ptasia i siedliskowa, wpływają na decyzje w sprawie gospodarowania gruntami i muszą być przestrzegane i odpowiednio wdrażane;

19. zauważa, że rolnicy i właściciele lasów są kluczowymi podmiotami na obszarach wiejskich; z zadowoleniem przyjmuje uznanie roli leśnictwa, systemu rolno-leśnego i przemysłu związanego z leśnictwem w programie rozwoju obszarów wiejskich WPR na lata 2014–2020 oraz ulepszenia wprowadzone na mocy rozporządzenia zbiorczego; zachęca do zapewnienia uznania tej roli w WPR na lata 2021–2027, a także we wdrażaniu Europejskiego Zielonego Ładu;

20. zwraca uwagę na stosowność i wykonalność dwuetapowego podejścia do weryfikowania zrównoważonego charakteru biomasy leśnej, jak uzgodniono w wersji przekształconej dyrektywy w sprawie odnawialnych źródeł energii; odnotowuje, że należy to osiągnąć w drodze kontynuowania przez Stały Komitet ds. Leśnictwa i Komisję wstrzymanego opracowywania szczególnych kryteriów zrównoważonego rozwoju innych niż dotyczące końcowego przeznaczenia;

21. uznaje rolę odgrywaną przez lasy pod względem zapewniania walorów rekreacyjnych i umożliwiania takich działań, jak pozyskiwanie produktów pochodzenia leśnego innych niż drewno, np. grzybów i owoców miękkich; odnotowuje możliwości zwiększonego usuwania biomasy w lasach w drodze wypasania, aby zapobiegać pożarom, ale zauważa także, że wypas zwierząt dzikich ma negatywny wpływ na sadzonki, w związku z czym zwraca uwagę na potrzebę zrównoważonego zarządzania pasącą się fauną;

⁽⁹⁾ Dz.U. L 198 z 22.6.2020, s. 13.

Czwartek, 8 października 2020 r.

Przyszłość – kluczowa rola strategii leśnej UE po 2020 r. i Europejskiego Zielonego Ładu w osiągnięciu celów porozumienia paryskiego oraz Agendy ONZ na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030

22. z zadowoleniem przyjmuje niedawne opublikowanie przez Komisję Europejskiego Zielonego Ładu i oczekuje na nadchodzącą strategię leśną UE po 2020 r., która powinna być dostosowana do Europejskiego Zielonego Ładu oraz europejskiej strategii ochrony różnorodności biologicznej; uważa ponadto, że wzmocnienie biogospodarki o obiegu zamkniętym jest zasadniczym podejściem do stworzenia społeczeństwa niskoemisyjnego w kontekście wdrażania Zielonego Ładu; podkreśla znaczenie dalszego zwiększania potencjału lasów dla osiągnięcia celów Europejskiego Zielonego Ładu oraz znaczenie rozwoju biogospodarki o obiegu zamkniętym przy jednoczesnym zagwarantowaniu innych usług ekosystemowych, w tym różnorodności biologicznej;

23. z zadowoleniem przyjmuje program prac Komisji na 2020 r., a zwłaszcza uznanie wkładu nowej strategii leśnej UE w 26. sesję Konferencji Stron (COP26) Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie Zmian Klimatu; podkreśla w związku z tym, że w przyszłości lasy nie powinny być uważane za jedyny rodzaj pochłaniacza CO₂, ponieważ dałoby to innym sektorom mniejszą motywację do minimalizacji ich emisji; podkreśla ponadto, że strategię i plany przystosowania się do zmiany klimatu powinny obejmować konkretne i skuteczne środki wykorzystujące synergie między łagodzeniem zmiany klimatu a przystosowywaniem się do niej, które będą miały kluczowe znaczenie dla złagodzenia negatywnego wpływu zmiany klimatu na zakłócenia, takie jak pożary lasów, i ograniczenia ich negatywnych skutków dla gospodarki wiejskiej, różnorodności biologicznej i dostarczania usług ekosystemowych; podkreśla potrzebę zwiększenia zasobów i opracowania opartego na wiedzy naukowej zarządzania pożarami w celu przeciwdziałania skutkom zmiany klimatu w lasach; zauważa, że w celu zachowania różnorodności biologicznej i funkcjonalności lasów oraz z myślą o potrzebie łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do niej, a także zgodnie z rozporządzeniem w sprawie użytkowania gruntów, zmiany użytkowania gruntów i leśnictwa (LULUCF) drewno posuszowe w lasach tworzy mikrosiedliska niezbędne do życia szeregu gatunków;

24. powtarza, że lasy i sektor leśno-drzewny w znacznym stopniu przyczyniają się do rozwoju lokalnych gospodarek opartych na biomasy w UE; podkreśla kluczową rolę lasów, sektora leśno-drzewnego i biogospodarki w osiągnięciu celów Europejskiego Zielonego Ładu i neutralności klimatycznej do 2050 r.; podkreśla, że w 2015 r. biogospodarka stanowiła rynek o wartości szacowanej na ponad 2,3 bln EUR, który zapewniał 20 mln miejsc pracy i 8,2 % całkowitego zatrudnienia w UE; zauważa, że każde euro zainwestowane w badania i innowacje w obszarze biogospodarki w ramach programu „Horyzont 2020” przyniesie wartość dodaną w wysokości około 10 EUR; zwraca uwagę, że osiągnięcie celów UE w zakresie środowiska, klimatu i różnorodności biologicznej nigdy nie będzie możliwe bez wielofunkcyjnych, zdrowych i zarządzanych w zrównoważony sposób w perspektywie długoterminowej lasów i rentownego przemysłu związanego z leśnictwem; podkreśla, że w pewnych okolicznościach konieczne są kompromisy między ochroną klimatu a ochroną różnorodności biologicznej w sektorze biogospodarki, a zwłaszcza w leśnictwie, które odgrywa kluczową rolę w transformacji w kierunku gospodarki neutralnej dla klimatu; wyraża zaniepokojenie, że w ostatnich dyskusjach politycznych nie zajęto się wystarczająco tymi kompromisami; zwraca uwagę na potrzebę opracowania spójnego podejścia, które połączy ochronę różnorodności biologicznej i ochronę klimatu w dynamicznie rozwijającym się sektorze leśno-drzewnym i w biogospodarce; podkreśla znaczenie rozwoju i zapewnienia biogospodarki opartej na zasadach rynkowych w UE, np. poprzez tworzenie zachęt do innowacji i opracowywania nowych bioproduktów o łańcuchu dostaw skutecznie wykorzystującym materiały z biomasy; uważa, że UE powinna zachęcać do wykorzystywania drewna, produktów drzewnych lub biomasy leśnej, aby stymulować zrównoważoną produkcję i tworzenie miejsc pracy; wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby zachęcały do zwracania materiałów pochodzenia biologicznego, w tym odpadów drewnianych, do łańcucha wartości, poprzez wspieranie ekoprojektowania, dalsze zwiększanie recyklingu i promowanie stosowania surowców wtórnych z drewna w produktach przed ich ewentualnym spalaniem po zakończeniu użytkowania;

25. podkreśla potrzebę udzielenia pełnego i rzeczywistego wsparcia politycznego sektorowi leśnemu i podkreśla w związku z tym, że potrzebna jest ambitna, niezależna i samodzielna strategia leśna UE na okres po 2020 r., równoległe z innymi odpowiednimi strategiami sektorowymi; zauważa, że skoro system rolno-leśny może posiadać właściwości zarówno rolnictwa, jak i leśnictwa, strategię leśną UE należy skoordynować ze strategią „od pola do stołu”; apeluje o nową strategię leśną UE opierającą się na całościowym podejściu do zrównoważonej gospodarki leśnej, uwzględniającą wszystkie gospodarcze, społeczne i środowiskowe aspekty łańcucha wartości opartego na lasach i zapewniającą kontynuację wielofunkcyjnej i wielowymiarowej roli odgrywanej przez lasy; podkreśla, że należy opracować skoordynowaną, zrównoważoną, spójną i lepiej zintegrowaną strategię leśną UE z odnośnym prawodawstwem UE dotyczącym lasów, sektora leśno-drzewnego, w tym osób, które bezpośrednio lub pośrednio żyją i pracują w lasach i sektorze leśnym, a także wielu świadczonych przez nie usług, biorąc pod uwagę rosnącą liczbę krajowych i unijnych strategii politycznych mających bezpośredni lub pośredni wpływ na lasy i zarządzanie nimi w UE;

26. wzywa Komisję do dołożenia wszelkich starań, aby w ramach wdrażania Funduszu Rozwoju Regionalnego wspierane były w szczególności inicjatywy mające na celu powstrzymanie utraty różnorodności biologicznej w lasach, promowanie sadzenia mieszanych i rodzimych gatunków drzew oraz poprawę gospodarki leśnej, a także by projekty były wcielane w życie, a środki pieniężne były wykorzystywane w powiązaniu z celem;

Czwartek, 8 października 2020 r.

27. jest zdania, że strategia leśna UE powinna stanowić pomost między krajową polityką leśną i rolno-leśną a celami UE dotyczącymi lasów i systemów rolno-leśnych, uznając zarówno potrzebę poszanowania kompetencji krajowych, jak i potrzebę przyczynienia się do realizacji szerszych celów UE, przy jednoczesnym spójnym uwzględnieniu specyfiki lasów prywatnych i państwowych; wzywa do podjęcia działań w celu zapewnienia długoterminowej stabilności i przewidywalności dla sektora leśnego i całej biogospodarki;

28. podkreśla znaczenie popartego dowodami podejmowania decyzji w odniesieniu do strategii UE dotyczących lasów, sektora leśno-drzewnego i jego łańcuchów wartości; apeluje o spójność celów wszystkich związanych z lasami aspektów Europejskiego Zielonego Ładu i strategii ochrony różnorodności biologicznej ze strategią leśną UE na okres po 2020 r., w szczególności w celu zapewnienia pozytywnego wpływu zrównoważonej gospodarki leśnej na społeczeństwo, w tym łączalności i reprezentatywności ekosystemów leśnych, oraz zapewnienia długoterminowych i stabilnych korzyści dla klimatu i środowiska, a jednocześnie przyczynienia się do osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju; podkreśla, że wszelkie ewentualne wytyczne UE dotyczące zrównoważonej gospodarki leśnej należy opracowywać w ramach strategii leśnej UE na okres po 2020 r.;

29. podkreśla potrzebę uwzględnienia powiązań między sektorem leśno-drzewnym a innymi sektorami, np. rolnictwem, oraz ich koordynacji w ramach biogospodarki o obiegu zamkniętym, a także znaczenie cyfryzacji i inwestowania w edukację, badania naukowe i innowacje oraz ochronę różnorodności biologicznej, co może pozytywnie wpłynąć na dalsze rozwiązania w zakresie łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do niej oraz tworzenia miejsc pracy; zauważa, że lasy stanowią integralną część zrównoważonego rozwoju;

30. podkreśla znaczenie, jakie dla społeczności wiejskiej mają systemy rolno-leśne o bardzo niskiej gęstości zaludnienia i mało rentowne, biorąc pod uwagę, że roczny dochód jest uzupełniany innymi rodzajami działalności, takimi jak hodowla zwierząt, turystyka i łowiectwo, które muszą otrzymywać wystarczające finansowanie, aby można było zapobiec pustoszczeniu i nadmiernej eksploatacji;

31. podkreśla, że ze względu na zmianę klimatu i skutki działalności człowieka już dziś występują zjawiska katastrofalne, takie jak pożary, susze, powodzie, burze, inwazje szkodników, choroby i erozja, które będą występować coraz częściej i intensywniej w przyszłości, powodując szkody w lasach w UE, oraz że będzie to wymagało zarządzania ryzykiem i zarządzania kryzysowego dostosowanego do każdego scenariusza; podkreśla w tym kontekście potrzebę opracowania solidnej strategii leśnej UE na okres po 2020 r., a także środków zarządzania ryzykiem, takich jak wzmocnienie europejskiej odporności na klęski żywiołowe i narzędzi wczesnego ostrzegania w celu lepszego przygotowania się do takich zdarzeń i lepszego zapobiegania takim zdarzeniom, zwiększenia odporności lasów i zwiększenia ich odporności na zmianę klimatu, na przykład poprzez wzmocnienie wdrażania zrównoważonej i aktywnej gospodarki leśnej oraz poprzez badania naukowe i innowacje, które umożliwią optymalizację zdolności adaptacyjnych naszych lasów; przypomina, że według Europejskiej Agencji Środowiska główne źródła obciążenia lasów w UE to rozrastające się obszary miejskie i zmiana klimatu; podkreśla ponadto potrzebę zapewnienia właścicielom lasów lepszych mechanizmów wsparcia, zasobów finansowych i instrumentów w celu wdrożenia środków zapobiegawczych i odtworzenia dotkniętych obszarów, takich jak ponowne zalesianie terenów zdegradowanych nienadających się do upraw rolnych, przy jednoczesnym wykorzystaniu, między innymi za pomocą środków nadzwyczajnych, specjalnych funduszy na wypadek klęsk żywiołowych, takich jak Fundusz Solidarności Unii Europejskiej; wzywa do zapewnienia spójności między strategią leśną UE a Unijnym Mechanizmem Ochrony Ludności; wzywa Komisję i państwa członkowskie do ustanowienia mechanizmu nadzwyczajnego i uważa, że konieczne jest włączenie wsparcia dla wypasu leśnego do środków rolno-leśnych i zachęcanie państw członkowskich do jego wdrożenia w następnym programie rozwoju obszarów wiejskich; podkreśla potrzebę zwiększenia zasobów oraz opracowania opartego na nauce zarządzania ochroną przeciwpożarową i procesów decyzyjnych uwzględniających ryzyko, z uwzględnieniem społeczno-gospodarczych, klimatycznych i środowiskowych przyczyn pożarów lasów; wzywa do wprowadzenia elementu reagowania na wspólne wyzwania związane ze zmianą klimatu;

32. wzywa państwa członkowskie do opracowania inicjatyw na rzecz zachowania i, w razie potrzeby, stworzenia lasów o wysokiej wartości przyrodniczej, wraz z niezbędnymi mechanizmami i instrumentami zachęcającymi i, w stosownych przypadkach, rekompensującymi dla właścicieli lasów, tak aby umożliwić postęp wiedzy i nauki w odniesieniu do tych lasów, a jednocześnie chronić siedliska przyrodnicze;

33. uznaje rolę różnorodności biologicznej w zapewnianiu, by ekosystemy leśne pozostały zdrowe i odporne; podkreśla znaczenie obszarów Natura 2000, które zapewniają społeczeństwu wiele usług ekosystemowych, w tym surowce; zauważa jednak, że potrzebne są doradztwo techniczne oraz nowe wystarczające zasoby finansowe do zarządzania takimi obszarami; podkreśla, że należy sprawiedliwie rekompensować straty gospodarcze wynikające ze stosowania środków ochrony; podkreśla znaczenie pragmatycznego włączenia ochrony przyrody do zrównoważonej gospodarki leśnej bez konieczności rozszerzania obszarów chronionych i nakładania dodatkowych obciążeń administracyjnych i finansowych; popiera tworzenie sieci w oparciu o zmierzające w tym celu inicjatywy ze strony państw członkowskich; wzywa podmioty państwowe lub regionalne do negocjowania, w stosownych przypadkach, ponownego zasiedlania lasów nadrzecznych przy udziale wyspecjalizowanych zainteresowanych stron w celu stworzenia siedlisk o dużej różnorodności biologicznej, które

Czwartek, 8 października 2020 r.

umożliwią rozwinięcie usług ekosystemowych, takich jak pochłanianie szkodliwych substancji przepływających przez wody gruntowe; zwraca uwagę na wyniki badania oceniającego wpływ WPR, w którym określono miejsca, w których instrumenty i środki WPR mogą w większym stopniu przyczynić się do osiągnięcia celów w zakresie różnorodności biologicznej, a także zachęca się do poszukiwania sposobów udoskonalenia istniejących instrumentów; zachęca ponadto do prowadzenia dalszych badań nad związkiem między różnorodnością biologiczną a odpornością;

34. zauważa, że prawie 25 % łącznych obszarów lasów w UE należy do sieci Natura 2000;

35. zauważa, że negocjacje prowadzone przez Europejską Komisję Gospodarczą Organizacji Narodów Zjednoczonych, wspierane przez Organizację Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO), zostały wstrzymane z powodu kwestii prawnie wiążącego ogólnoeuropejskiego porozumienia w sprawie lasów, ponieważ Federacja Rosyjska wycofała się z procesu negocjacyjnego; opowiada się jednak nadal za solidnymi instrumentami wzmocnienia zrównoważonej gospodarki leśnej na szczeblu ogólnoeuropejskim i światowym;

36. podkreśla, że w rosnącej liczbie strategii politycznych UE kwestia lasów jest uwzględniana z różnych perspektyw; zachęca do zakończenia trwającego procesu, rozpoczętego w ramach obecnej strategii leśnej UE, mającego na celu opracowanie podejścia do zrównoważonego rozwoju opartego na wykorzystaniu innym niż końcowe, przy ścisłym zaangażowaniu Stałego Komitetu ds. Leśnictwa i państw członkowskich, w oparciu o dwuetapowe podejście zawarte w przekształconej dyrektywie w sprawie odnawialnych źródeł energii; uważa, że to podejście dwuetapowe mogłoby zostać wykorzystane w innych strategiach politycznych w celu zapewnienia kryteriów zrównoważonego rozwoju biomasy leśnej i międzysektorowej spójności strategii politycznych UE oraz uznania usług ekosystemowych, w tym usług leśno-klimatycznych istotnych dla społeczeństwa; jest jednocześnie świadomy fakt, że leśnictwo w UE już funkcjonuje z zachowaniem najwyższych standardów zrównoważonego rozwoju; zauważa, że zrównoważone podejście do biomasy leśnej musi uwzględniać potrzebę konkurencyjności drewna w stosunku do innych surowców; podkreśla znaczenie instrumentów rynkowych, takich jak istniejące systemy certyfikacji lasów, i zachęca do korzystania z nich jako odpowiedniego środka dowodowego służącego weryfikacji zrównoważonego charakteru zasobów leśnych;

37. podkreśla kluczowe znaczenie środków w zakresie leśnictwa i środków rolno-leśnych w WPR i innych działaniach w zakresie leśnictwa, a także zapewnienia sprawiedliwych i konkurencyjnych warunków rynkowych w UE dla pomyślnego rozwoju zrównoważonej biogospodarki o obiegu zamkniętym przy jednoczesnym wdrażaniu strategii leśnej UE; przypomina, że istnieje potrzeba ciągłości, a także wzmocnienia i ulepszenia środków w zakresie leśnictwa i środków rolno-leśnych w ramach WPR na lata 2021–2027; zwraca uwagę, że dalsze cięcia w budżecie WPR miałyby negatywny wpływ na inwestycje w zrównoważoną gospodarkę leśną i na osiągnięcie celów sektora leśnego UE; uważa, że zrównoważona gospodarka leśna powinna być widoczna w nowych planach strategicznych WPR; podkreśla potrzebę zmniejszenia obciążeń administracyjnych w ramach unijnych środków w zakresie leśnictwa oraz ogólnie pomocy państwa, na przykład w celu stymulowania wspierania i zachowywania roślinności drzewiastej związanej z elementami krajobrazu i polityką związaną z płatnościami w ramach pierwszego i drugiego filaru, a także poprzez dopuszczenie wyłączeń grupowych umożliwiających szybkie reagowanie na wyzwania związane z lasami; jednocześnie wyraża zaniepokojenie faktem, że co najmniej w kilku państwach członkowskich środki horyzontalne w ramach programu rozwoju obszarów wiejskich (PROW), takie jak płatność dla młodych rolników, nie obejmują leśnictwa;

38. podkreśla korzyści płynące ze związku między wypasem zwierząt na obszarach leśnych a gospodarką leśną, w szczególności pod względem ograniczenia ryzyka pożarów i niższych kosztów utrzymania lasów; uważa, że kluczowe znaczenie mają badania i transfer wiedzy do praktyków w tym zakresie; podkreśla wartość tradycyjnych ekstensywnych systemów rolno-leśnych oraz dostarczanych przez nie usług ekosystemowych; wzywa Komisję do skoordynowania strategii leśnej UE ze strategią „od pola do stołu” w celu osiągnięcia tych celów oraz do promowania ogólnounijnych specjalistycznych programów szkoleniowych, aby zapewnić rolnikom wiedzę na temat korzyści i praktyk dotyczących wprowadzenia roślinności drzewiastej do systemów rolnych; odnotowuje niski stopień wykorzystania licznych środków przewidzianych w rozporządzeniu w sprawie rozwoju obszarów wiejskich na lata 2014–2020, mających na celu wspieranie celowego wprowadzania roślinności drzewiastej do systemów rolnych; dostrzega istotną zdolność systemu rolno-leśnego do zwiększenia ogólnej wydajności biomasy na określonych obszarach i podkreśla, że ekosystemy mieszane produkują więcej biomasy i pochłaniają więcej dwutlenku węgla w atmosferze;

39. podkreśla, że Unia powinna przeznaczyć wystarczające środki finansowe na działania na rzecz sektora leśno-drzewnego stosownie do nowych oczekiwań tego sektora, w tym na inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę rentowności lasów, utrzymanie sieci dróg leśnych, technologie w dziedzinie leśnictwa, innowacje oraz przetwarzanie i wykorzystywanie produktów leśnych;

40. wzywa państwa członkowskie do zharmonizowania różnych planów i strategii gospodarki leśnej, tak aby można było realizować różne cele i w odpowiednim czasie odpowiednio je korygować, zamiast tworzyć mozaiki administracyjne, co w konsekwencji zagraża realizacji celów określonych w tych dokumentach strategicznych;

Czwartek, 8 października 2020 r.

41. ubolewa z powodu pominięcia systemu rolno-leśnego we wniosku dotyczącym WPR na okres programowania 2021–2027; uważa, że w następnym rozporządzeniu w sprawie wspólnej polityki rolnej należy zdecydowanie uznać korzyści płynące z systemu rolno-leśnego oraz w dalszym ciągu propagować i wspierać tworzenie, regenerację, odnowę i utrzymanie systemów rolno-leśnych; wzywa Komisję do zachęcania państw członkowskich do uwzględniania działań wspierających systemy rolno-leśne w ich planach strategicznych;

42. z zadowoleniem przyjmuje ogłoszoną przez Komisję inicjatywę w sprawie upraw leśnych sprzyjających pochłanianiu dwutlenku węgla, której celem jest nagradzanie rolników zaangażowanych w projekty mające na celu ograniczenie emisji CO₂ lub zwiększenie magazynowania CO₂, co ma przyczynić się do osiągnięcia celu „zerowej emisji dwutlenku węgla” w 2050 r. w ramach nowego Zielonego Ładu;

43. podkreśla zasadniczą rolę zaawansowanych badań i innowacji we wspieraniu wkładu lasów, terenów rolno-leśnych i sektora leśno-drzewnego w pokonywanie wyzwań naszych czasów; podkreśla znaczenie unijnych programów badań naukowych i innowacji na okres po 2020 r., uznaje rolę Stałego Komitetu ds. Badań Naukowych w Dziedzinie Rolnictwa oraz zauważa, że od czasu wprowadzenia strategii leśnej UE w 2013 r. w badaniach naukowych i technologii nastąpił znaczny postęp; podkreśla, że w odniesieniu do leśnictwa i bioproduktów należy zachęcać do dalszych badań m.in. nad ekosystemami leśnymi, różnorodnością biologiczną, zrównoważonym zastępowaniem energii i materiałów wytwarzanych z wykorzystaniem zasobów kopalnych, magazynowaniem dwutlenku węgla, produktami drzewnymi oraz zrównoważonymi praktykami gospodarki leśnej; wzywa do dalszego finansowania badań nad glebami i ich rolą w odporności lasów na zmianę klimatu i ich przystosowaniu się do tej zmiany, w ochronie i zwiększaniu różnorodności biologicznej oraz dostarczaniu innych usług ekosystemowych i efektów substytucyjnych, jak również do gromadzenia danych na temat innowacyjnych metod ochrony i budowania odporności lasów; odnotowuje z zaniepokojeniem, że dane dotyczące lasów pierwotnych pozostają niekompletne; podkreśla, że rozszerzenie badań i finansowania przyczyni się w pozytywny sposób do łagodzenia zmiany klimatu, zachowania ekosystemów leśnych i stymulowania różnorodności biologicznej oraz zrównoważonego wzrostu gospodarczego i zatrudnienia, zwłaszcza na obszarach wiejskich; przyjmuje do wiadomości zalecenie Komisji, zgodnie z którym zdecydowana kapitalizacja innowacji w łańcuchu wartości przyczyniłaby się do zwiększenia konkurencyjności sektora leśno-drzewnego; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje nowe zobowiązanie EBI w dziedzinie klimatu dotyczące finansowania projektów mogących zwiększyć możliwości dla sektora leśno-drzewnego, który odgrywa ważną rolę w zastępowaniu energii i materiałów opartych na paliwach kopalnych; z zadowoleniem przyjmuje badania w sektorze leśno-drzewnym i innowacje już wdrożone w tej dziedzinie, w szczególności w ramach programów „Horyzont 2020” i LIFE+; z zadowoleniem przyjmuje przypadki, w których wyniki przyczyniły się do wspierania rozwoju zrównoważonej biogospodarki poprzez dążenie do zrównoważenia różnych aspektów zrównoważonej gospodarki leśnej i podkreślenie ich wielofunkcyjnej roli; wzywa Komisję do inwestowania w badania naukowe, a w razie potrzeby do ich intensyfikacji, w celu znalezienia rozwiązania dla rozprzestrzeniania się szkodników i chorób w lasach;

44. wzywa Komisję, aby w porozumieniu z producentami maszyn leśnych podjęła inicjatywy na rzecz lepszego ekoprojektu maszyn leśnych w celu pogodzenia wysokiego poziomu ochrony pracowników z minimalnym wpływem na glebę i wody w lasach;

45. wyraża zaniepokojenie faktem, że całkowita powierzchnia lasów na całym świecie znacznie spadła od lat 90.; podkreśla fakt, że globalne wylesianie i degradacja lasów stanowią poważne problemy; podkreśla, że strategia leśna UE powinna wywierać wpływ w ogólnoświatowym kontekście politycznym i uwzględniać cele i działania zewnętrzne UE związane z propagowaniem zrównoważonej gospodarki leśnej na całym świecie, zarówno dwustronnie, jak i za pośrednictwem wielostronnych procesów związanych z lasami, z położeniem nacisku na działania mające na celu powstrzymanie wylesiania na całym świecie, w tym na wspieranie legalnej, zrównoważonej i niepowodującej wylesiania produkcji oraz łańcuchów dostaw, które nie prowadzą do łamania praw człowieka, oraz na zapewnienie zrównoważonego gospodarowania zasobami leśnymi; podkreśla, że należy opracować inicjatywy polityczne mające na celu rozwiązanie problemów poza UE, ze szczególnym uwzględnieniem tropików, biorąc pod uwagę różny poziom ambicji polityki ochrony środowiska w różnych krajach strefy tropikalnej, oraz czynników leżących u podstaw niezrównoważonych praktyk w lasach spoza sektora; podkreśla potrzebę wdrożenia środków umożliwiających identyfikowalność przywozów oraz zachęca Komisję i państwa członkowskie do wspierania współpracy z państwami trzecimi w celu ugruntowania wyższych standardów zrównoważonego rozwoju; podkreśla potrzebę promowania wdrożenia rozporządzenia UE w sprawie drewna i planu działań FLEGT (egzekwowanie prawa, zarządzanie i handel w dziedzinie leśnictwa) w celu lepszego zapobiegania przywozowi nielegalnie wycinanego lub nielegalnie pozyskiwanego drewna na rynek UE, co stanowi nieuczciwą konkurencję dla europejskiego sektora leśnego; ponownie podkreśla potrzebę wprowadzenia systemów certyfikacji i włączenia do umów handlowych szczegółowych przepisów dotyczących zrównoważonej gospodarki leśnej; apeluje o spójną i systematyczną interpretację systemu zasad należytej staranności przewidzianego w unijnym rozporządzeniu w sprawie drewna;

46. zwraca uwagę, że kształcenie oraz wykwalifikowani i dobrze wyszkoleni pracownicy mają duże znaczenie dla pomyślnego wdrożenia zrównoważonej gospodarki leśnej w praktyce; wzywa Komisję i państwa członkowskie do dalszego wdrażania środków i wykorzystywania istniejących instrumentów europejskich, w tym Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW), Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) i europejskich programów szkoleniowych (ET2020), w celu wsparcia odnowy pokoleniowej i wyrównania niedoboru wykwalifikowanej siły roboczej w sektorze;

Czwartek, 8 października 2020 r.

47. wzywa do uwzględniania przywozu nielegalnie pozyskanego drewna w umowach handlowych i nakładania sankcji w przypadku naruszenia takich zapisów;

48. wzywa państwa członkowskie i przemysł drzewny do znacznego przyczynienia się do dostosowania liczby obszarów wylesianych do obszarów zalesianych;

49. podkreśla potrzebę dalszego opracowywania ogólnounijnego systemu informacji o lasach w Europie (FISE), z uwzględnieniem istniejących systemów, w ramach wspólnej odpowiedzialności wszystkich odpowiednich dyrekcji generalnych Komisji zajmujących się różnymi zagadnieniami uwzględnionymi w FISE; uważa, że koordynację tego narzędzia należy prowadzić w ramach strategii leśnej UE; podkreśla, jak ważne dla opracowywania jakiegokolwiek polityki UE związanej z lasami jest dostarczanie w czasie rzeczywistym porównawczych, opartych na podstawach naukowych i wyważonych informacji na temat europejskich zasobów leśnych podczas monitorowania właściwego zarządzania i w razie potrzeby zachowywania lasów i rezerwatów naturalnych oraz dążenia do przewidywania wpływu zjawisk katastrofalnych wynikających ze zmiany klimatu i ich skutków, jak również wskaźników środowiskowych i społeczno-gospodarczych; zwraca uwagę, że krajowe inwentaryzacje stanu lasów stanowią kompleksowe narzędzie monitorowania służące do oceny zasobów leśnych przy uwzględnieniu aspektów regionalnych; wzywa UE do utworzenia sieci nadzoru lasów europejskich gromadzącej informacje na poziomie lokalnym w powiązaniu z programami obserwacji Ziemi Copernicus;

50. z zadowoleniem przyjmuje zainteresowanie cyfryzacją w sektorze i wzywa Komisję, aby rozważyła wdrożenie ogólnounijnego cyfrowego mechanizmu identyfikacji drewna w celu gromadzenia danych, zapewnienia stałej przejrzystości i równych warunków działania, ograniczania niekonkurencyjnych praktyk i celowego działania niezgodnego z prawem w handlu drewnem w UE i poza nią, za pomocą systemu weryfikacji; ponadto jest zdania, że taki system weryfikacji umożliwiłby zwiększenie zgodności z przepisami, ograniczenie i zwalczanie nadużyć finansowych, a jednocześnie utrudniłby praktyki kartelowe i wyeliminował operacje logistyczne i transportowe związane z nielegalnym pozyskiwaniem drewna; ponadto zachęca do wymiany dobrych praktyk z państwami członkowskimi, które wdrożyły już tego rodzaju reformy na szczeblu krajowym;

51. podkreśla, że państwa członkowskie mają kompetencje i odgrywają centralną rolę w obszarze przygotowywania i wdrażania strategii leśnej UE na okres po 2020 r.; wzywa Stały Komitet ds. Leśnictwa Komisji do wspierania państw członkowskich w tym zadaniu; podkreśla znaczenie wymiany informacji i równoległego zaangażowania odpowiednich zainteresowanych stron, takich jak właściciele i zarządcy lasów, w dialog obywatelski w dziedzinie gospodarki leśnej i korka, jak również znaczenie organizowania regularnych posiedzeń grupy i zwiększenia skoordynowania i synergii ze Stałym Komitetem ds. Leśnictwa; wzywa Komisję do angażowania Parlamentu co najmniej raz w roku w realizację strategii leśnej UE; wzywa do wzmocnienia roli Stałego Komitetu ds. Leśnictwa w celu zapewnienia koordynacji między odpowiednimi zainteresowanymi stronami i strategiami politycznymi na szczeblu UE; podkreśla ponadto, że władze lokalne i regionalne mają do odegrania kluczową rolę we wzmacnianiu zrównoważonego wykorzystania lasów, a w szczególności gospodarki wiejskiej; podkreśla znaczenie wzmocnionej współpracy między państwami członkowskimi w celu zwiększenia korzyści płynących z nowej strategii leśnej UE; ponadto wzywa Komisję i jej dyrekcje generalne posiadające kompetencje związane z leśnictwem do strategicznej współpracy na rzecz zapewnienia spójności we wszelkich pracach związanych z leśnictwem i wzmocnienia zrównoważonej gospodarki leśnej;

52. wzywa państwa członkowskie do priorytetowego traktowania utrzymania wysokiego poziomu kształcenia zawodowego w zawodach związanych z drewnem i budownictwem ekologicznym oraz do dokonania niezbędnych wydatków publicznych i inwestycji w celu przewidywania przyszłych potrzeb przemysłu drzewnego UE;

53. przypomina o zobowiązaniu Komisji dotyczącym zerowej tolerancji dla nieprzestrzegania przepisów; podkreśla, że szereg postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego toczących się obecnie przeciwko państwom członkowskim dotyczy niezastąpionych wartości europejskich ekosystemów leśnych i wzywa Komisję do szybkiego działania w tych przypadkach;

54. wzywa Komisję, by w koordynacji ze służbami inspekcji pracy państw członkowskich sprawdziła, czy maszyny wprowadzone do obrotu i wykorzystywane przez przedsiębiorstwa sektora drewna są zgodne z dyrektywą maszynową 2006/42/WE i posiadają system wychwytywania i zasysania pyłu drzewnego;

55. jest przekonany, że strategia leśna UE powinna promować i wspierać wymianę najlepszych praktyk w zakresie wdrażania zrównoważonej gospodarki leśnej, szkolenia zawodowego dla pracowników i zarządców lasów, prowadzić do rozwoju sektora leśnego oraz poprawić współpracę między państwami członkowskimi w zakresie działań transgranicznych

Czwartek, 8 października 2020 r.

i wymiany informacji w celu zapewnienia wzrostu zdrowych lasów europejskich; podkreśla ponadto potrzebę lepszego informowania na temat znaczenia zrównoważonego zarządzania obszarami leśnymi z możliwością rozszerzenia, prowadzenia i koordynacji na wszystkich odpowiednich szczeblach UE kampanii informacyjnych na temat wielofunkcyjnego charakteru lasów i licznych korzyści gospodarczych, społecznych i środowiskowych płynących z gospodarki leśnej, tak aby wszyscy obywatele uświadomili sobie bogactwo tego dziedzictwa oraz potrzebę gospodarowania naszymi zasobami, ich utrzymywania i wykorzystywania w zrównoważony sposób tak, by unikać konfliktów społecznych;

56. wzywa państwa członkowskie do zachęcania swoich zainteresowanych stron w sektorze leśnym do docierania do szerszego grona odbiorców za pomocą narzędzi i programów edukacyjnych skierowanych zarówno do uczniów, studentów, jak i osób w innych grupach wiekowych, podkreślając znaczenie lasów nie tylko dla działalności człowieka, ale także dla zachowania różnorodności biologicznej i różnych ekosystemów;

57. zwraca uwagę, że cyfryzacja i zrównoważone technologie odgrywają kluczową rolę w generowaniu wartości dodanej w ramach dalszego rozwoju sektora leśno-drzewnego; wzywa Komisję i państwa członkowskie do wspierania transferu wiedzy i technologii oraz wymiany najlepszych praktyk, na przykład w dziedzinie zrównoważonej i aktywnej gospodarki leśnej;

o

o o

58. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.
